

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

Líska

Připravili jsme pro Vás předvánoční rozesílku 21/2017. Nastává čas adventní, v neděli 3.12. rozsvítíme první svíčku na adventním věnci. Letos je Advent velmi krátký, neboť čtvrtá adventní neděle připadá na Štědrý den. Pojdte si tento čas užít v klidu, radosti a setkávání s rodinou a přáteli. Příležitostí je v regionu víc než dost.

Jsme rádi, že prostřednictvím lískové rozesílky vám můžeme již 13. rokem zprostředkovávat pozvání na rozmanité akce, informovat vás o grantových výzvách, nových publikacích, pomůckách či zajímavých projektech a dění v organizacích.

▪ Akce do DIÁŘE:

- Valašský mikulášský jarmek, 2.12.2017

▪ Lískové osvětové kampaně, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane> :

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve ZK, celoročně,

garant: VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M.,

spolupráce Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, Starý Hrozenkov

Klíčová akce: soutěž Poctivě vyrobené, dny otevřených dveří u výrobců

▪ Podrobný přehled akcí v regionu i mimo něj najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz

▪ Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.

▪ Aktuální fotografie z akcí Lísky najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

▪ Metodické listy pro učitele a listy skřítky Lískáčka pravidelně zasíláme jen členům Klubu LÍSKY a LÍSKY, z.s., archiv ML najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/metodicke-listy-1>, stejně jako další LÍSKOU vydané metodické materiály a publikace.

Pranostiky:

4.12. - O svaté Barboře ležívá sníh na dvoře.

4.12. - Má-li svatá Barbora bílou zástěru, bude příští rok hodně trávy.

6.12. - Na svatého Mikuláše už je zima celá naše.

13.12. - Jaké jsou dni od sv. Lucie do Božího narození, takové jsou též měsíce příštího roku. (12 dní - 12 měsíců)

V příloze najdete:

- 1 - Rozesílku 21/2017 - celý text v PDF, <http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>
- 2- noviny „Pomozte nám zachránit farmáře“
- 3 - stanovisko MZ na využití výpěstků ze zahrady

KLUB LÍSKY

Klub má 60 členů, je pro nás velkou radostí a motivací. Členem Klubu může být i rodina, škola či organizace. Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpořte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

<http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtsni.cz. O pomoci v ČR se dozvíte také na stránkách www.lepsiskolaprovsechny.cz

Aktuality a novinky

Pomozte nám zachránit farmáře!

Agrární komora Zlín ve spolupráci se Zlínským krajem vypracovala pilotní projekt, zaměřený na zvýšení informovanosti žáků základních škol o možnostech studia v oborech se zemědělským zaměřením.

Výstupem projektu jsou dvě elektronické E-knihy, které interaktivní formou přibližují žákům život na zemědělské farmě, využívání moderní techniky a nejnovějších technologií v zemědělském provozu. Za posledních 20 let došlo v zemědělství k velkým změnám. Snížil se počet pracovníků, zvýšila se specializace podniků a soukromých farem, rozšířil se počet výrobních zaměření, přičemž se snížila pracovní náročnost. Vzhledem k tomu, že půdu jako výrobní nástroj nelze přestěhovat nikam do zahraničí, jako třeba strojírenskou výrobu, zaměřují výzkumné, vývojářské a výrobní firmy stále více svou pozornost na zemědělství.

Pro žáky 8. – 9. tříd byl vytvořen a pilotně ověřen vzdělávací a osvětový program. Hlavním tématem je zvýšení pozitivního vnímání zemědělství, s aspektem na volbu povolání, propagace regionálních produktů, osvěta a propagace environmentálně šetrného zemědělského hospodaření. Program tvoří beseda ve škole a exkurze k zemědělským a potravinářským výrobcům pro 2 třídy žáků.

V říjnu až listopadu strávili žáci osmých a devátých tříd z 8 základních škol našeho kraje vždy jeden den na farmě, kde se seznámili s rostlinnou a živočišnou výrobou, měli možnost porovnat klasické a ekologicky zaměřené provozy a zároveň poznat každodenní život lidí, kteří se rozhodli vykonávat tuto profesi. V dalším dnu pro ně byla připravena čtyřhodinová beseda s lektory. První část besedy byla o zemědělství, včetně výukového programu a ukázky E-knihy, ve druhé části je kariéerní poradce Úřadu práce provedl nabídkou škol se zemědělskými obory a trhem práce.

Cílem projektu je vzbudit v mladých lidech zájem podílet se vlastní prací na utváření udržitelné krajiny, na výrobě zdravých potravin a na ochraně zemědělské půdy, jejíž úrodnost by měla zůstat zachována i pro další generace.

LÍSKA pro projekt zajistila aktivity pro žáky, vydali jsme speciální číslo novin „Pomozte nám zachránit farmáře“ a tematické desky s klipem (autorem je VIS Bílé Karpaty).

Projekt „Pomozte nám chránit farmáře!“ byl díky svým širokým a zajímavým aktivitám všemi zúčastněnými vnímán jako vysoce prospěšný, a proto byl v inovované podobě zpracován a předložen v rozšířené podobě na Ministerstvo zemědělství pro své pokračování v roce 2018. Více o projektu na www.zachrantefarmare.cz

Jana Brázdilová, Agrární komora Zlín

❖ Soutěž o titul regionální výrobce podporující místní udržitelnou ekonomiku ve Zlínském kraji

LÍSKA vyhlásila 4. ročník SOUTĚŽE O TITUL REGIONÁLNÍ VÝROBCE podporující místní udržitelnou ekonomiku ve Zlínském kraji. Cílem soutěže je podpořit a zviditelnit místní výrobce a zvýšit povědomí veřejnosti o místních produktech. Podpořit místní ekonomiku vedoucí především k zachování tradic a tradiční výroby, řemesel a ruční práce, rozvoji ekologického zemědělství, využívání místních surovin a uplatňování postupů šetrných k životnímu prostředí. Soutěž byla ukončena 25. října 2017, výsledky budou zveřejněny do konce roku 2017, <http://www.liska-evvo.cz/doc/souteze-a-kvizy>

❖ Udělejme si fairtradové Vánoce

Pokud přemýšlíte o dárcích pro své blízké pod stromeček, nebo firemní partnery, zaměstnance: co jim nadělit balíček s kávou, čajem, čokoládou a jinými fairtradovými dobrotami?

V LÍSCĚ Vám je rádi připravíme a nabalíme.

Napište si na infoevvo@seznam.cz/heslo: Fairtradové Vánoce

❖ Mapování EVVO ve Zlínském kraji

Z pověření odboru Životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Zlínského kraje zajistila LÍSKA na přelomu října a listopadu na MŠ, ZŠ, SŠ, střediscích volného času i v neziskových organizacích rozsáhlý průzkum „Mapování EVVO 2017“, které pomůže vytvořit obraz stavu EVVO ve Zlínském kraji.

Data byla zpracována do podoby zprávy a v roce 2018 bude vydána publikace EVVO ve Zlínském kraji (první vyšla v roce 2007, druhá v roce 2011), <http://www.liska-evvo.cz/doc/dokumenty-a-publikace>

❖ Učíme se venku

Podpořte s námi kampaň www.ucimesevenku.cz jako otevřený společný projekt a kampaň více organizací. **LÍSKA je jedním z nich. Projekt spojuje učitele, rodiče i odborníky. Podporuje hru a učení venku jako předpoklad zdravého rozvoje dětí. Chceme, aby se učení venku stalo běžnou součástí výuky v našich školách a zažívalo ho každé dítě.**

*Poznejte 7 dobrých důvodů, **PROČ** se učit s dětmi venku. - Inspirujte se, **CO** a **JAK** lze učit venku v různých předmětech. - Seznamte se s **učiteli a řediteli**, kteří venku učí.*

Přidejte se! Zapojte se mezi [spolupracující organizace](#). Šiřte stránky mezi učitele, přátele a kolegy. Pošlete nám vaše semináře k tématu do kalendáře akcí. Sdílejte aktivity, které se vám při učení dětí venku osvědčily. Zkrátka pomozte nám, aby se každé dítě učilo a hrálo si v podnětném prostředí venku, www.terezanet.cz

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **Výzva na přírodní zahrady, hřiště a jiné zázemí** https://www.mzp.cz/cz/news_170905_EVVO_vyzva
- **Matchingový fond**, který připravila **Nadace Partnerství** ve spolupráci s **Fórem dárců**. Fond nabídne zapojeným organizacím možnost získat **dvojnásobek** toho, co prostřednictvím svých fundraisingových nástrojů získají.
Kompletní znění a podmínky výzvy najdete na www.nadacepartnerstvi.cz/matchingovy-fond
 Projekty je možné přihlašovat prostřednictvím webu www.grantys.cz
 Kontakt: frantisek.bruckner@nap.cz, tel. 515 903 115, mobil 775 216 327

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Valašský mikulášský jarmek**, sobota 2.12.2017, Valašské Klobouky
- **Aktuální podrobný přehled akcí** (nejen v regionu) najdete na webu Líska v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- **Aktuální podrobný přehled akcí** na <http://www.liska-evvo.cz/akce>

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

- **Akreditované vzdělávací programy LÍSKY:**

Workshop Projektové dovednosti	16.1.2018	Vsetín
Setkání koordinátorů EVVO (abs. 2012, 2017)	18.-19.5.2018	Veselí n. M.
Exkurze – toulavý autobus po školních přírodních zahradách	26.5.2018	Region, Valtice, Tulln
Workshop Živá knihovna	8.3.2018	ZŠ Vsetín, Rokytnice
Workshop Práce s přírodními materiály a řemesla (proutí, sláma, textil, ovčí vlna apod.)	2018	
Náměty na aktivity a praktické činnosti v EVVO	2018	
Významné dny a aktuální témata o životním prostředí	2018	

- **V LÍSCE Vám poradíme:**

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje. Jak připravit a zpracovat projektovou žádost.

■ ZAJISTÍME KONZULTACE K TÉMATŮM:

strategické plánování,
 komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
 příprava a zpracování projektu na získání finančních zdrojů,
 realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny,
 přírodní zahrada – plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků, úprava, didaktické využití pro
 rozmanité aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů,
 zelené úřadování.

Jsme připraveni poskytnout Vám podrobné informace, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby Lísky a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy LÍSKY. Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- **KNIHOVNA LÍSKY:** LÍSKA nabízí odborné i široké veřejnosti možnost zapůjčení odborné literatury z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky pro učitele i studenty učitelství, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí.

Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře Lísky, <http://www.liska-evvo.cz/doc/knihovna>

- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- **Nabídka výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací** najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

■ Nabídka exkurzí LÍSKY na farmy a k regionálním výrobcům

Pro žáky I. i II. stupně ZŠ zajistíme exkurze na farmy a k výrobcům v regionu. Doprava autobusem, komentovaná exkurze i výukový program Odkud se bere jídlo.

Exkurze může předcházet nebo následně doplňovat aktivity Školního farmářského dne.

Vydejte se s námi na cestu za původem jídla, které máme na talíři, na venkovskou farmu a ke zpracovatelům produktů, například do mlýna či do mlékárny.

Poskytneme vám tematický metodický balíček pro učitele, pracovní listy pro žáky, zajistíme dopravu i program.

Cenu stanovíme po upřesnění programu a trasy exkurze. Objednávky a informace na infoevvo@seznam.cz

■ Uspořádejte svůj Školní farmářský den

Jedinečný projektový den pro celou školu týkající se tematických okruhů místní udržitelná ekonomika, zdravé jídlo, zdravý životní styl, příběhy jídla, environmentální postoje a hodnoty a vztah k místu.

Poskytneme vám ověřenou metodiku, domluvíme účast regionálních výrobců a farmářů, zajistíme vybrané aktivity a Férovou kavárnu.

Kontakt a další informace získáte na infoevvo@seznam.cz

www.liska-evvo.cz/doc/skoly

- **Výukové programy pro MŠ i ZŠ nabízí Envicentrum Vysoké Pole,** www.prokrajinu.eu

- **Nabídka programů pro školy v zámku Lešná u Valašského Meziříčí,** <http://www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/programy-pro-skoly/>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/tabory>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Využijte nabídku **Muzea v přírodě Rochus**, <http://www.parkrochus.cz/doc/12/>, výukové programy a exkurze na <http://www.parkrochus.cz/doc/294/>.
- Naplánujte si návštěvu **14I15 Baťova institutu Zlín**, www.14-15.cz
- Aktuální nabídku programů **Muzea Jihovýchodní Moravy ve Zlíně** najdete na www.muzeum-zlin.cz
- Aktuální nabídku programů **Muzea regionu Valašsko** najdete na www.muzeumvalassko.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

Součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Více na www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy, www.svetovaskola.cz

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na www.globalnirozvojevzdelavani.cz

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola

Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě na webu a Facebooku, www.skutecnezdravaskola.cz

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

- **Fair trade v práci:** minikampaň [Fairtrade Česko a Slovensko](#), sdílejte tento odkaz, pokud i vy pijete v kanceláři, na pracovních cestách nebo v homeoffice fairtradovou kávu či čaj. [#FairtradeVpraci](#)
My v LÍŠCE jinou než fairtradovou nepijeme a nepodáváme a rádi budeme zásobovat i vaše hrnečky. Stačí se ozvat na adrese infoevvo@seznam.cz Poradíme i dovezeme.
- **Výrobky fair trade můžete zakoupit v LÍŠCE.** Najdete nás v budově Základní školy Vsetín, Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty> **Otevřeno máme v pondělí a ve čtvrtek, 8.30 - 14.30 hodin,** <http://www.liska-evvo.cz/doc/kancelar-lisky>, infoevvo@seznam.cz
- V loňském roce proběhla nová soutěž **Fairtradový počín roku** (www.fairtradovamesta.cz/pocin). **Vloni vyhrála** Fairtradová svačinka v Nemocnici TGM Hodonín a Fairtradová večere na Masarykově základní škole Litoměřice, cenu veřejnosti vyhrálo Gymnázium Mimoň. Do konce ledna 2018 můžete posílat na e-mail své nominace za letošní rok. Je to skvělá cesta k šíření příkladů dobré praxe. Koukněte na loňské nominace na www.fairtradeskoly.cz/pocin-roku-2016.

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- Regionální značky www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky. Najděte si svého lokálního výrobce** - přehled regionálních výrobců a výrobců ze Zlínského kraje, www.vyrobkyzkraje.cz

Recepty z naší kuchyně

Pošlete nám zajímavé a chutné recepty z vašich domácích i školních kuchyní. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

Perníčky (měkké po upečení)

Suroviny - těsto:

400 g	hladké mouky
140 g	cukru moučka
100 g	másla
2 ks	vejce
1 ks	vejce na mašlování
2 lžíce	tekutého medu
2 lžičky	Perníkového koření Vitana
1 lžička	jedlé sody

Suroviny na zdobení:

1 sáček	Citronový cukr s citrónovou kůrou Vitana
1 sáček	Poleva s citrónovou příchutí Vitana
1 sáček	Cukr skořicový Vitana

Suroviny na glazuru:

100-150 g	cukru moučka
1 ks	bílek
	šťáva z 1/2 ks citronu

Postup:

Máslo, vejce a moučkový cukr utřeme do pěny, pak hmotu smícháme s ostatními surovinami v hladké těsto, které necháme odpočinout v chladu. Doporučujeme přidat 2 lžičky fairtradového kakaa.
Těsto vyválíme asi na 0,5 cm tloušťky a poté vykrájíme požadované tvary, které pokládáme na plech s pečícím papírem
Pečeme při 170 °C do zlatova, hned po vyndání ještě horké potřeme rozmíchaným vajíčkem, perníčky tak zůstanou lesklé a póry vzniklé pečením se srovnají, tudíž se bude nanášet poleva krásně rovnoměrně.

Zdobení:

Vychladlé perníčky potahujeme rozpuštěnou citronovou polevou a sypeme skořicovým nebo citronovým cukrem
Nakonec si připravíme glazuru, a to tak že bílek třeme se šťávou z citronu za stálého přisypávání moučkového cukru, dokud nezískáme hladkou bílou hmotu
Glazuru poté naplníme do papírového sáčku (kornoutku), uzavřeme, odstříháme špičku a zdobíme kontury perníčků.

www.receptyonline.cz

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín**
<http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady** – zahrady, které mají tělo i duši. Vše, co tvoří jeden celek je přirozené. Pro nás se úcta k celku projevuje tím, že ctíme krajinný ráz, <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu**, www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. **Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.**
- Doporučujeme vaší pozornosti **časopis Školní zahrada**. Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete časopis Školní zahrada dostávat zdarma v elektronické podobě. Tištěnou verzi najdete jako přílohu časopisu Bedrník. Na webu najdete také interaktivní mapu školních zahrad, můžete tam přidat i tu vaši.
- **První Semínkovna ve Zlínském kraji prospívá v Základní škole Rokytnice ve Vsetíně**
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín, e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- **Publikace z edice LÍSKY Oříšek** - objednávky na infoevvo@seznam.cz:
- ✓ Říkáanky Skřítci a skřítkušky z ovocného sadu, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- ✓ Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem, Lenka Pavelčíková, cena 190 Kč
- ✓ Metodické listy Jak učit POLY, 4 ML Život v půdě, cena 40 Kč, <http://www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy, firem

- **Stanovisko Ministerstva zdravotnictví k využití výpěstků ze zahrady**, viz *dopis v příloze*.
- **Za férové banány**
V letošním roce byly osloveny české pobočky supermarketů [Tesco CZ](#), [Albert ČR](#) a [Billa CZ](#). U našich sousedů na Slovensku, v Polsku a v nedalekém Maďarsku fairtradové banány už v supermarketech mají. A to nemluvě o ostatních zemích EU. U nás stále hledáme průkopníka. Děkujeme vám, kteří jste podepsali petici a vyzvali tak české supermarkety, aby nabízely více fairtradového zboží a zajistily tak důstojné pracovní podmínky pro pěstitele. Více o tom na www.pribehbananu.cz. Věříme, že se už brzy fairtradových banánů v supermarketech dočkáme. Kdo bude první? [#IVF](#) [#fairtrade](#) [#makefruitfair](#) [#v4forfoodjustice](#)
- **Jak na Vánoce bez odpadu**
Je moc smutné, jak se z dnešních Vánoc staly svátky nekontrolovatelného konzumu a plýtvání. Odpadkové koše přetékají všemožnými obaly, foliemi, levnými rozbitými drobnostmi z Asie a dokonce i nechťenými dárky, starým oblečením a hračkami (však jsme od Ježíška dostali ty novější verze).

Nemusíme se na tom ale podílet. S trochou plánování a kreativity dokážeme drasticky snížit množství odpadu nejen o svátcích, ale zároveň přestaneme zatěžovat naše domovy hromadou nepotřebných věcí, svá těla zbytečnými toxiny a ulehčíme tak ve výsledku planetě.

<http://www.ekovanoce.cz/vanoce-bez-odpadu/>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

- **Nový Červený seznam ohrožených druhů ČR je tu!**
http://portal.nature.cz/publik_syst/files/rl_cevnate2017.pdf
- **Zimní přikrmování ptactva**
Dny jsou čím dál chladnější, vzduchem poletují sněhové vločky. Už máte vyčištěná a umístěná ptačí krmítka? S krmením už neotálejte.
<https://www.youtube.com/watch?v=s0xQIClvrIU&feature=youtu.be>
- Sociální problémy jsou s těmi environmentálními velmi úzce spjaty, ale nemyslím si, že řešení sociálních problémů může vyřešit problémy environmentální, říká socioložka Hana Librová. [#SDG15 #udrzitelnorozvoj](#)
- **Ochrana přírody, nejčastější dotazy:** <https://www.ochrancizpravy.cz/inpage/nejcastejsi-dotazy/>
- **STOP palmovému oleji,** <http://stoppalmovemuoleji.cz/>

Environmentální informační servis Lísky:

- **Pravidelná elektronická rozesílka,** www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhledávaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce materiálů k EVVO.**
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Lísky: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

LÍSKA, z.s., tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žákovská badatelská konference
Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.